

Rattenklassiekers

Tekst: Albert C.M. Weijman, KAD

Op deze plaats bespreken we meestal een recent verschenen boek over (plaa)gieren dat voor de moderne plaagdierbeheerser of beleidsmaker interessant kan zijn. Dit keer twee klassiekers over ratten die tientallen jaren na verschijning nog steeds actueel zijn en de basis vormen voor veel kennis waar wij nu nog dagelijks gebruik van maken.

More cunning than man - A complete history of the rat and its role in human civilization

Ratten zijn de meest succesvolle zoogdieren op aarde. De meest veelzijdige, de meest geminachte en de meest onderschatte. Over laboratoriumratten zijn talrijke specialistische boeken verschenen. De geneeskunde heeft veel aan de bruine rat, als wit proefdier, te danken. De werkzaamheid van humane geneesmiddelen wordt op ratten en muizen getest voordat ze door artsen kunnen worden voorgeschreven.

In het wild levende ratten zijn schadelijke cultuurvolgers. Waar mensen leven, leven ratten die met hen concurreren. Wilde ratten verspreiden ziekten en veroorzaken schade. De pest eiste alleen al 75 miljoen dode mensen.

In zijn boek van 1983 beschrijft Hendrickson de door velen onderschatte betekenis van ratten voor mensen. Als vrienden en als vijanden. In Amerikaanse laboratoria offeren jaarlijks twintig miljoen ratten hun leven voor onze mensheid (anno 1983). Hoofdstuk 13 is te lezen

als een kookboek met ratten als gewaardeerde voedselbron. De geschiedenis van de rat loopt parallel aan de geschiedenis van de mensheid. Het is een fascinerende geschiedenis die door Robert Hendrickson uitvoerig en gedetailleerd werd beschreven. Zijn boek is nog steeds een 'eyeopener en een must' voor rattenvrienden en ratenbestrijders, ook nog meer dan dertig jaar na de verschijningsdatum.

More cunning than man - A complete history of the rat and its role in human civilization

Auteur: Robert Hendrickson
Kensington Books, 1983
ISBN 1 57566 393 7 (nog steeds verkrijgbaar)

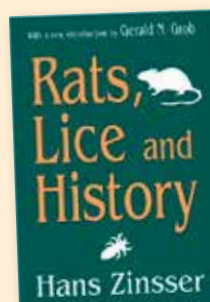
Rats, lice and history

Hans Zinsser (1878-1940) was een Amerikaanse arts, schrijver en dichter. Hij schreef meer dan tweehonderd artikelen en boeken, waaronder een autobiografie. Zijn boek over ratten en luizen is een klassieker geworden. Als epidemioloog was hij een expert op het gebied

van de verspreiding en de bestrijding van tyfus. In 1935 verscheen zijn bekendste boek *Rats, lice and history* in de eerste Amerikaanse editie. 'Dood door oorlog' is een belangrijke doodsoorzaak bij mensen, maar 'dood door infectie' eist onnoemelijk meer slachtoffers. Als legerarts tijdens de Eerste Wereldoorlog heeft Zinsser dat zelf kunnen constateren. Ratten en luizen verspreiden infec-

tieziekten maar zijn zelf ook slachtoffers van microben. Zinssers boek behandelt de geheimen van parasitisme en de dynamiek van epidemieën. Het hoofdstuk over ratten en muizen besluit hij met: "De mensen en de rat zullen altijd als onverzoenlijke vijanden tegenover elkaar staan". Zonder die term zelf te gebruiken bedoelt Zinsser: Ratten zijn superdieren die je maar beter goed kunt bestuderen.

Rats, lice and history

Auteur: Hans Zinsser
Transaction Publishers, 2007
ISBN 978 1 4128 0672 5
Nederlandse uitgave: P.N. van Kampen & Zoon, Amsterdam (niet meer in druk)